

Prevence a rehabilitace poškození zdraví z práce - právní úprava a praxe,

*Národní dokumenty a praxe v oblasti podpory osob
se zdravotním postižením při rehabilitaci po úrazu a
nemoci*

Uvedení do problematiky

- Zdravotní postižení znamená zásadní změnu kvality života. Postižený je donucen opustit své dosavadní zaměstnání, studium, často jej opouští partner a musí se často vyrovnat s velmi značným omezením svých možností. Takovému člověku je potřeba poskytnout co nejrychleji dostat všestrannou pomoc. Tato pomoc samozřejmě začíná lékařskou péčí a potřebným ošetřením, zjištěním ergonómických schopností a hlavně nenechat takového člověka opuštěného a bez pomoci.

První dokument vážící se k rehabilitaci

- Informace pro členy vlády, ze 14. ledna 1992.
- **Zpráva o situaci zdravotně postižených a nejnaléhavějších úkolech, které je třeba vyřešit.**
- <http://www.nrzp.cz/images/PDF/zprava-o-situaci-zp1992.pdf>.
- Zprávu vypracoval Vládní výbor pro zdravotně postižené občany – vedoucí sekretariátu VVZPO pan Ing. Jaroslav Hrubý.
- Tady se poprvé formuluje požadavek na komplexní péči pro OZP, která musí zahrnovat všechny obory lidské činnosti.

Zpráva o situaci OZP a nejnaléhavějších úkolech, které je třeba vyřešit.

- **Tady se poprvé uvádí teze Ucelené rehabilitace:**
- Návaznost léčebné, sociální a pracovní rehabilitace však nesmí být záležitostí náhody. Je jedním ze základních práv zdravotně postižených. Je třeba zajistit vznik center léčebné rehabilitace, která kromě vlastní léčebné rehabilitace zabezpečí i ostatní.
- Složky rehabilitace pro člověka, který se dostane do krizové situace v důsledku náhlého vzniku trvalého zdravotního postižení musí zahrnovat také např. novou kvalifikaci, úpravu bydlení, dopravy a další.

Národní plán pomoci OZP

- V červnu 1992 schválila vláda ČR Národní plán pomoci OZP na roky 1992 – 1994, kde opět formulovala úkol vytvořit systém ucelené rehabilitace.
- 7.7 Ministerstvo zdravotnictví a ministerstvo práce a sociálních věcí budou stimulovat budování rehabilitačně - rekvalifikačních center, která kromě vlastní léčebné rehabilitace zabezpečí i ostatní složky rehabilitace pro člověka, který se dostane do krizové situace v důsledku náhlého vzniku trvalého zdravotního postižení.

Národní plán opatření pro snížení negativních důsledků zdravotního postižení srpen 1993

- **7. Pracovní rehabilitace, zaměstnávání, chráněná práce**
- g) Zajistit síť rehabilitačně rekvalifikačních výcvikových středisek pro občany se změněnou pracovní schopností, za spoluúčasti existujících středisek praktického vyučování, center
- léčebné rehabilitace, zácvikových a chráněných dílen a chráněných pracovišť.
- *MPSV, MŠMT, MZ, pojišťovny - 1994*
- *Finanční dopad: V roce 1994: 67 mil. Kč*

Národní plán podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2015–2020

- **Cíl: Nastavit podmínky a pravidla pro koordinaci rehabilitace osob se zdravotním postižením.**
- 12.1 Vypracovat právní úpravu zajišťující koordinaci rehabilitace a nástroje jejího financování.
- Gestor: MPSV
- Spolugestor: MZ, MŠMT, MF
- Termín: 31. 12. 2016
- Termín úkolu je neustále posunován a nelze předpokládat, že by byl splněn, protože dosud je pouze věcná návrh zákona z roku 2016.

Cíl: Nastavit podmínky a pravidla pro koordinaci rehabilitace osob se zdravotním postižením.

- Zásadní problém spatřuji ve financování systému ucelené rehabilitace. V evropských zemích je standardně financován z úrazového pojištění. Přebytky z úrazového pojištění v ČR jsou každoročně příjmem státního rozpočtu a nejsou použity ve prospěch lidí, za které zaměstnavatelé hradí pojištění.

Výsledky hospodaření ppojišťoven

Ukazatel	2017
Ekonomické výsledky	
Přijaté pojistné celkem	7 584 848
Vyplacená pojistná plnění	4 772 632
Správní režie celkem	303 394
Rozdíl mezi výnosy a náklady příjem SR	2 510 432
Vyplacené pojistné plnění za renty z toho:	2 279 399
Celkový počet škod k vyřízení (bez rent) z toho:	59 125
b) škody hlášené ve sledovaném roce	54 119
c) škody vyřízené ve sled. roce	54 361
Celkový počet rent	13 600

Další dokumenty

- Úmluva OSN o právech osob se zdravotním postižením, kterou ČR ratifikovala v roce 2009.
- Článek 26 - Habilitace a rehabilitace:
... Za tímto účelem státy, které jsou smluvní stranou této úmluvy, organizují, posilují a rozšiřují komplexní habilitační a rehabilitační služby a programy, především v oblasti zdravotní péče, zaměstnanosti, vzdělávání a sociálních služeb, takovým způsobem, aby tyto služby a programy umožnily zaměstnání OZP.

Další dokumenty

- Výbor pro práva osob se zdravotním postižením při OSN projednal ve dnech 25. března – 17. dubna 2015 Zprávu ČR o plnění Úmluvy OSN a přijal:
- Závěrečná doporučení k úvodní zprávě České republiky:
- **Práce a zaměstnávání (článek 27)**
- Výbor bere se znepokojením na vědomí vysokou míru nezaměstnanosti osob se zdravotním postižením. Kromě toho Výbor se znepokojením konstatuje, že téměř jedna třetina zaměstnaných osob se zdravotním postižením působí mimo otevřený trh práce.
- **Výbor vyzývá smluvní stranu, aby zajistila stejnou mzdu pro všechny osoby se zdravotním postižením bez ohledu na klasifikaci jejich zdravotního postižení, aby vypracovala opatření a zvýšila své úsilí v oblasti podpory zaměstnanosti osob se zdravotním postižením na otevřeném trhu práce a vyčlenila dostatečné zdroje na tuto podporu.**

Závěr

- O systému Koordinované nebo Ucelené rehabilitace, která by dala větší šanci OZP vrátit se na trh práce, se popsalo mnoho papíru a bylo přijato mnoho usnesení, doporučení a věcných návrhů. V současné době je další věcný záměr Ucelené rehabilitace, ale jeho projednávání nepokračuje.
- V současné době existuje několik krajských rehabilitačních center, která se snaží zavést propojený rehabilitační systém, který by zajistil návrat některých OZP zpět na trh práce. **Bez vyřešení legislativy, která by určovala povinnost jednotlivých subjektů zapojit se do systému a zároveň stanovila způsob financování systému, však bojují marný boj.**

Děkuji Vám za pozornost.

Mgr. Václav Krása
v.krasa@nrzp.cz